

2019-10-28

402-4651-2019

Avdelningen för Samhällsbyggnad och Miljöskydd
Anna Thyrvin
010-2240186

Karlskrona kommun

371 83 Karlskrona

Yttrande över undersökning om betydande miljöpåverkan över förslag till detaljplan för Pollux 32, Trossö i Karlskrona kommun

Handlingar daterade 2019-10-09 för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten för befintlig byggnad inom Pollux 32 att användas för bostadsändamål, bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning, kontor, handel, samt förskola/skola. Befintlig byggnad föreslås byggas på med två indragna takvåningar samt föreslås en upphöjd gård med parkering i markplan. Detaljplanen syftar även till att pröva möjligheten för ny bostadsbebyggelse i form av stadsradhus på fastigheten Pollux 32. För fastigheterna Pollux 41 och Pollux 43 avser detaljplanen att pröva möjligheten till utökad byggrätt för bostäder. Sammanlagt kan detaljplanen möjliggöra för ca 160 nya lägenheter.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Karlskrona kommun har upprättat en checklista för att bedöma behovet av att upprätta en strategisk miljöbedömning. Kommunens ställningstagande är att ett genomförande av detaljplanen inte bedöms få betydande miljöpåverkan och att en MKB enligt 4 kap 34 § plan- och bygglagen (PBL) inte krävs. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning och samråd med länsstyrelsen har härmed skett.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen redovisar sina synpunkter nedan som kommunen bör beakta i det fortsatta planarbetet.

Riksintresse

Planområdet omfattas av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § MB och berör sjöövningssområde, stoppområde höga objekt, influensområde luftrum samt influensområde för väderadar.

Området ligger även inom riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § MB samt inom världsarvet Örlogsstaden Karlskrona.

2019-10-28

402-4651-2019

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Dagvatten

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att en dagvattenutredning behöver göras. Förutom att titta på tekniska lösningar för att hantera framtida skyfall och översvämningar bör den även omfatta en bedömning av föroreningsgrad och eventuellt behov av rening.

Buller

Enligt bullerreglerna i PBL som trädde i kraft 2 januari 2015 är det ett krav att beräknade bullernivåer ska redovisas i planbeskrivningen. Vid bedömning av bullernivåer ska hänsyn tas till prognostiserade trafikflöden för minst 20 års framtid.

Förorenade områden

Länsstyrelsen ser positivt på att undersökningar av föroreningar i mark och byggnader genomförs i ett tidigt skede i planprocessen. Länsstyrelsen förespråkar att marken i första hand bör vara lämplig för ändamålet innan en detaljplan antas. Resultatet av undersökningar eller efterkontroll vid eventuell avhjälpandeåtgärd ska då visa att marken är lämplig för den planerade markanvändningen. Är avsikten att införa en planbestämmelse enligt 4 kap. 14 § 4 plan- och bygglagen (2010:900), anser länsstyrelsen att det i plankartan eller planbeskrivningen tydligt ska framgå vilka mätbara åtgärds mål som ska vara uppnådda för att en sökande ska beviljas startbesked eller bygglov. Det bör också framgå hur det kan mätas att målen har uppnåtts.

Om förorenade massor upptäcks ska tillsynsmyndigheten underrättas enligt 10 kap. 11 § miljöbalken (1998:808). Innan grävarbeten genomförs i förorenade massor ska en anmälan om detta lämnas till tillsynsmyndigheten, enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Tillsynsmyndighet är i detta fall kommunen.

Risk för översvämning inom detaljplanen

Länsstyrelsen har tagit fram riktlinjer om *"Säkerhetsnivåer för byggande i låglänta områden – hänsyn till översvämningssrisker i föränderligt klimat"* och Boverket har motsvarande *"Utgångspunkter för bedömning av översvämningssrisk"*. Den grundläggande utgångspunkten för båda är att bebyggelse ska lokaliseras till områden som inte riskerar att översvämmas under planerad användningstid, detta på basis av 2 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900). Planområdet ligger under säkerhetsnivån på +3,0 meter (RH2000). Med den höjdsättning som kommunen ämnar utföra blir byggnation av planområdet ändå möjlig. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma kommunen på att bebyggelsens lokalisering är kommunens ansvar och om risk för naturolyckor föreligger måste planeringen utgå från att hantera riskerna på något sätt. Enligt 4 kap. 14§ i plan- och bygglagen kan plankartan förses med en planbestämmelse som anger att bygglov inte får ges förrän en viss skydds- eller säkerhetsåtgärd har genomförts vilket bör införas när det gäller höjdsättning av marken. Man bör även tänka på att en ny höjdsättning riskerar att ändra avrinningen av dagvatten, vilket kan försvåra hanteringen av risken för översvämning till följd av skyfall. Karlskrona kommuns skyfallskartering visar att planområdet ligger intill en lågpunkt.

Kommunen anger att byggnaderna ska byggas med en konstruktion som ska klara en översvämning. Planbestämmelser kan exempelvis reglera (lägsta grundläggningsnivå), utformningen av

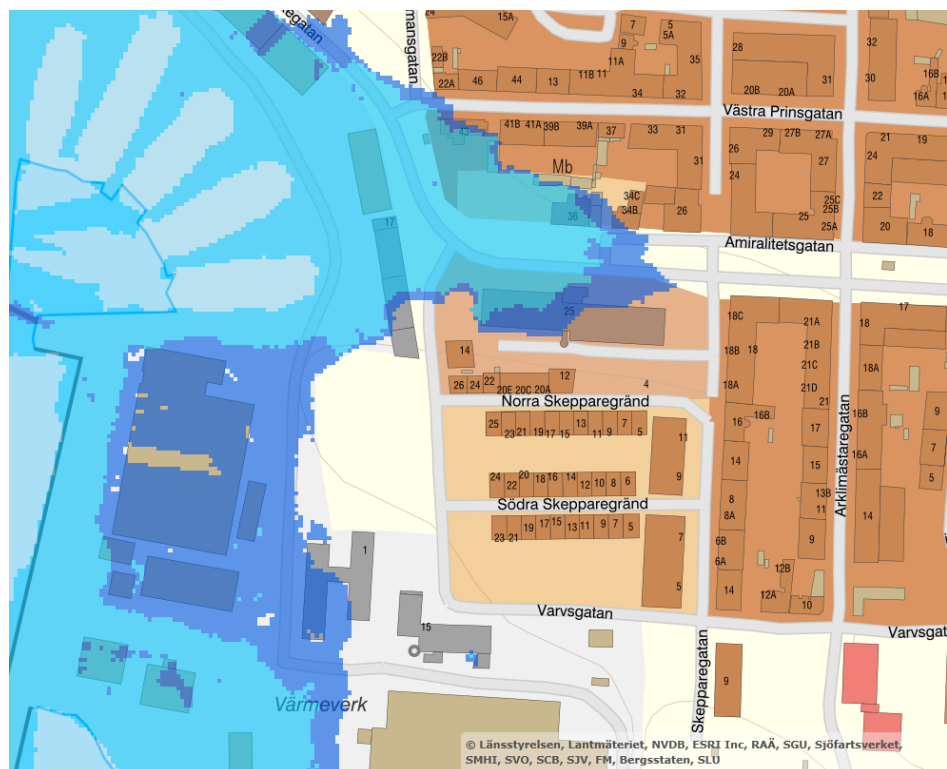
2019-10-28

402-4651-2019

bebyggelsen så att den inte tar skada av en översvämning upp till en viss höjd eller ett förbud mot källare (PBL: 4 kap. 16 § 1 st 1 p). En sådan bestämmelse bör även kunna reglera att inte ventilationsöppningar, fönster och dörrar placeras vid samma nivå.

Byggnadsverkets funktion ska kunna upprätthållas vid vattenstånd som motsvarar använd säkerhetsnivå på 3,0 m (RH2000). För bostäder innebär detta bl.a. fungerande energiförsörjning och kommunalteknisk försörjning som avloppshantering, bredband och telefoni. Tillgängligheten till planområdet med både tillfartsvägar, evakuering och entréer till bostäder måste också säkerställas. Det blir speciellt viktigt då Pollux 32 kan komma att användas för bostäder för personer med särskilda hjälp- eller vårdbehov som kan vara svåra att evakuera vid en översvämning.

Länsstyrelsen anser att man vid förtätning eller omvandling även bör studera hur stigande havsnivåer kan påverka befintlig infrastruktur och bebyggelse. Den stora riskbilden för platsen måste på sikt också hanteras. Även befintlig bebyggelse måste klimatanpassas och utrymme kan behöva reserveras för att upprätta skyddsåtgärder, exempelvis i form av vallar. Det är dessutom ofta mer ekonomiskt att utreda och hantera översvänningsrisken i ett vidare perspektiv och införa skyddsåtgärder som även skyddar befintlig bebyggelse, istället för att enbart höjdsätta vissa specifika planområden.

2019-10-28

402-4651-2019

Geoteknik

Länsstyrelsen ser positivt på att en geoteknisk undersökning tas fram i kommande planarbete.

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljökvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

”Frisk luft” är ett av riksdagens uppsatta miljökvalitetsmål, där luften ska vara så ren att människors hälsa och djur, växter och kulturvärden inte skadas. För att uppnå detta mål är miljökvalitetsnormer ett av styrmedlen. Kommunerna har ansvaret att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna.

För ytvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten).

Miljökvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar. Den gäller även omgivningsbuller från vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det med tanke på planområdets läge i förhållande inte bedöms finnas någon risk för att någon miljökvalitetsnorm ska överskridas.

Mellankommunala frågor och regionala förhållanden

Planförslaget bedöms inte påverka mellankommunala eller regionala förhållanden.

Råd enligt 2 kap. PBL

Förhållande till ÖP

I översiktsplan 2030 finns en övergripande inriktning mot ”Hållbara Karlskrona”. Där står att befintliga bebyggelsestruktur ska förtätas, vidareutvecklas och kompletteras. En utveckling av planområdet möjliggör en blandning av funktioner samt innebär en förtätning i redan befintlig bebyggelsemiljö vilket innebär ett effektivt markutnyttjande samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplan 2030.

Kulturmiljö

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Karlskrona K15 och inom världsarvet Örlogsstaden Karlskrona.

Motiv för riksintresset är Residensstad, svenska flottans huvudstation sedan 1680-talet och en av Europas bäst bevarade exempel på örlogsstad som genom påkostad arkitektur, tekniskt innovativa anläggningar och den ståndsmässigt anlagda civila staden med omgivande befästningar

2019-10-28

402-4651-2019

och försörjningssystem visar på den svenska stormaktstidens ambitioner att utöka och upprätthålla en maktställning i Europa och runt Östersjön. Speglar tydligt statsmakternas inflytande bakom stadsbildningar under 1500- och 1600-talen. (Stadsmiljö; residensstad, garnisonsstad, Kvarnmiljö)

Länsstyrelsen ser det som positivt att kommunen uppmärksammar Karlskronavarvets kontorsbyggnad och dess kulturhistoriska värden och instämmer med att det är angeläget att vidare studera hur en förändring av plan kan påverka dessa värden. Det är även av betydelse att studera vidare hur den ökade byggnadshöjden kommer att påverka riksintresset och stadens siluett.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

Kommunen ger en översiktlig och tillräcklig redovisning av miljömål och planinnehållets förhållande till detta.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att all planering bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat med målsättningen är att skapa ett robust samhälle som fungerar väl och inte leder till stora kostnader i framtiden. Klimatförändringar i form av ökad och mer intensiv nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, samt stigande havsnivåer, medför konsekvenser för i stort sätt alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga. Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta climateffekters inverkan på området. Inom planområdet behöver man särskilt beakta havsnivåstigningen samt säkerställa tillgängligheten till planområdet, speciellt eftersom man delvis avser att bygga bostäder för personer med särskilda hjälp eller vårdbehov.

Energihushållning

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap 3§ att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

I samband med planering påverkas möjligheterna till hållbar energianvändning på främst tre sätt:

- Möjligheten till effektiva transporter, genom t.ex. lokalisering och infrastruktur.
- Möjligheten till hållbar energianvändning i byggnader genom effektiv användning och användning från förnybara källor.
- Möjligheten till produktion av värme eller el från förnybara källor.

Faktorer att beakta är bland annat lokalisering, exploateringsgrad, parkeringsnorm, avstånd till kollektivtrafik och turtäthet, möjligheter att försörja den nya bebyggelsen med fjärr-/närvarme och solvärme, tillgång till service samt funktionsblandning.

2019-10-28

402-4651-2019

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Lena Ekroth med planarkitekt Anna Thyrvin som föredragande. Deltagande i ärendet har även miljöskyddshandläggare Anna Algö och Malin Karlsson, miljöhandläggare Johanna Schultz, bebyggelseantikvarie Anna-Karin Skiöld och klimat- och energistrateg Sabina Berntsson varit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.